

at man i alt for høj grad har misbrugt. Og der kan vi under udvalgsarbejdet simpelt hen få undersøgt, i hvor høj grad kommunen i København, i andre store byer er gået ind og har rådet over ejendommene, hvor man kunne have løst problemerne, og hvor beboerne ikke engang har haft lyst til det. Det er i alt for høj grad. Men det kan vi tage under udvalgsarbejdet.

Men det bliver altid problematisk, når det bliver sådan en interessedebat, i stedet for at det bliver den politiske debat.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, det kan vi forhåbentlig også.

Jeg vil bare lige til hr. Lars Kramer Mikkelsen sige, at det, jeg sagde, var, at rent faktisk var der allerede på Vesterbro, efter man havde byfornyset, en meget differentieret lejlighedssammensætning, og der var forholdsvis få toværelseslejligheder tilbage i forhusene. Og det var dem, man udryddede. Det store problem med toværelseslejlighederne ligger faktisk andre steder, men ikke på Vesterbro. Men dér var man meget ufølsom. Man kørte det store dogme omkring det her, at de små lejligheder skulle væk, og det gik så i virkeligheden ud over den samlede helhedsplan, den samlede fordeling på Vesterbro.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så får hr. Lars Kramer Mikkelsen ordet, og så tror jeg, jeg slutter, selv om nogle føler sig overfaldet.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil godt sige, at jeg synes, det er urimeligt, at det, at jeg har siddet 8 år i Københavns Borgerrepræsentation og været formand for et byfornyelsesselskab, det er 3 år siden, skulle gøre mig diskvalificeret til at deltage i en debat i Folketinget, det synes jeg er helt urimeligt. Og jeg kan ikke forstå, at en Kirsten Jacobsen, som har været boligordfører i så mange år, som hun forsøgte at belære mig om før, kan stille sig herop, og at det så er hende, der fuldstændig uheldet kan tillade sig at tale om byfornyelse, men jeg kan ikke, for jeg ved noget om det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

36) Første behandling af lovforslag nr. L 282: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Ændring af den procentvise fordeling af anskaffelsessummen for almene boliger).

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 26/4 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Enhedslisten foreslår, at den kommunale del af grundkapitalen i det støttede nybyggeri nedsættes fra 14 pct. til 7 pct., og at den andel, der finansieres med realkreditlån, forøges tilsvarende fra 84 pct. til 91 pct. Enhedslisten ønsker dermed at øge kommunernes økonomiske incitament til at bygge nogle flere boliger til løsnings af de boligsociale problemer.

Jeg skal være den første til at erkende, at jeg gerne så, at der kom væsentlig mere gang i det almene byggeri. Det har jeg givet udtryk for tit og ofte både over for kommunerne og over for KL. Jeg har derfor meget stor sympati for hensigten med Enhedslistens forslag om, at der skal bygges flere almene boliger, men er mindre enig med Enhedslistens måde at gøre det på.

Jeg vil godt opfriske baggrunden for den finansiering, vi har, altså at den blev forhøjet fra 7 pct. til 14 pct. Og det var, at Kommunernes Landsforening faktisk gav udtryk for et ønske om at afskaffe rammebeløbet for nybyggeriet og ændre styrings- og finansieringsreglerne i det støttede byggeri. Det var et ønske, der blev udmøntet i kommuneaftalen i 1998. Det var dengang meget væsentligt for kommunerne, at rammebeløbet blev fjernet, så kommunerne ikke længere skulle betale for en eventuel overskridelse heraf. Dette skulle så ses i sammen-

hæng med et ønske om, at det støttede byggeris parter fremover i højere grad skulle sætte fokus på byggeriets totaløkonomi, det vil sige både anskaffelsesudgifterne og driftsudgifterne.

For fortsat at fastholde den kommunale egeninteresse i at begrænse anskaffelsesudgifterne blev grundkapitalen derfor forhøjet fra 7 pct. til 14 pct., samtidig med at staten overtog betalingen for den fulde løbende ydelsesstøtte på de optagne lån. Her er det nok så væsentligt at bemærke, at kommunerne tidligere bidrog med 20 pct. af den løbende ydelse, og det er faktisk et væsentligt element i reformen, at den samlede kommunale udgift skulle være uændret. Man skulle så blot flytte den kommunale finansiering frem i forhold til starttidspunktet.

For kommunerne bliver det almene byggeri dermed ikke dyrere at opføre på længere sigt. Men det er klart, at reformen stiller større krav til den likviditetsmæssige situation i kommunerne i forbindelse med byggeriets anlæg, og det er vel så dybest set her, hovedproblemet ligger.

Men netop for at tilgodese, at den øgede likviditetsbelastning for nogle kommuner kan være en begrænsende faktor for byggeaktiviteten, blev der som led i finanslovforhandlingerne for år 2000 fastsat en lånepulje i Indenrigsministeriet med en ramme på 100 mio. kr. Fra denne lånepulje kan der ydes lån til halvdelen af grundkapitalen, så kommunen kun skal bidrage med 7 pct. af byggeriets anskaffelsessum. Denne låneramme på 100 mio. kr. blev, som det så også er forslagsstillerne bekendt, vedtaget med tilslutning fra Enhedslisten.

Jeg skal samtidig oplyse, at der tidligere har været etableret en anden lånepuljeordning i Indenrigsministeriet, og efter den kunne man altså inden for 100 mio. kr. give kommunerne låneadgang til den fulde grundkapital. Med indførelsen af disse lånepuljer vil det, hvis man skal tælle det op i boliger – hvor mange boliger kan man få for den låneramme – svare til 2.000 boliger og i det fulde lånebehov yderligere 1.000 boliger, det vil sige, at 3.000 boliger via de to lånepuljer kan gives en mere lempelig form for finansiering i forhold til kommunerne. Jeg er overbevist om, at der bl.a. med etablering af lånepuljerne er skabt mulighed for, at der kan bygges flere almene boliger, altså hvad der svarer til 3.000 boliger.

Det er rigtigt nok, sådan som Enhedslisten siger i forslaget, at opførelsen af tilsagnsaktiviteten efter reformen viser et umiddelbart fald i

1998. Dette fald skyldes formentlig, at et antal kommuner fremrykkede planlagte ældreboligtillsagn fra 1998 til 1997, og så tæller det jo så ved det sidste år, hvor der er 7 pct. Niveauet for – ikke indeværende år, det kender vi jo af gode grunde ikke – sidste år, 1999, tyder dog på, at man er ved at komme tilbage til noget, der ligner det gamle aktivitetsniveau, nemlig 6.000 boliger. Der er dermed ikke noget, der tyder på en permanent nedgang i det almene byggeri på baggrund af finansieringsreformen.

Med forslaget fra Enhedslisten, hvor grundkapitalen halveres til 7 pct., vil kommunerne kunne finansiere alment byggeri til halv pris, mens staten så pålægges den fulde merudgift i form af øget ydelsesstøtte. Med den nuværende byggeaktivitet vil det koste staten 360 mio. kr. pr. årgang i øget ydelsesstøtte.

Enhedslistens forslag har så, kan man sige, en svaghed, fordi konsekvensen kan være, at kommunernes interesse i at holde anskaffelsesudgifterne nede reduceres, ligesom den fastlagte incitamentstruktur skævvrides.

Jeg har, som jeg sagde indledningsvis, meget stor sympati for forslaget, som kan bidrage til at fremme kommunernes incitament til at bygge flere almene boliger, og det er vel også det, der er meningen med det. Men jeg har også den opfattelse, og det har regeringen også, at ændringer af dette spørgsmål, altså finansieringsspørgsmålet, nødvendigvis må kræve en nøjere vurdering af den totaløkonomiske balance mellem kommunerne og staten i forbindelse med det støttede byggeri.

Carsten Hansen (S):

I Danmark er det generelle årlige niveau for nyopførelse af almene boliger ca. 6.000. Det har været lidt i tilbagegang, men er nu på vej fremad igen, og vi ønsker i Socialdemokratiet en fastholdelse af dette gode niveau og vil også være positive over for opførelsen af flere almene boliger, da vi ser denne boligform som en god løsning på mange sociale problemer.

Derfor er vi som udgangspunkt enige med Enhedslisten. Vi skal sørge for gode vilkår for opførelsen af nye almenboliger, og vi ser i Socialdemokratiet med stor alvor på opgaven og den problemstilling, Enhedslisten rejser her i dag.

Vi vedtog jo i 1998 en lovændring, der bl.a. efter kommunernes eget ønske afskaffede rammebeløbet og den straf, der lå, hvis man overskred det. Det gjorde kommunerne langt mere

ansvarlige over for det, vi kan kalde totaløkonomien i det støttede byggeri. Og på sigt må man jo sige, at det ikke bliver dyrere for kommunerne, idet den samlede udgift for kommunerne ikke blev dyrere.

Vi støtter også ideen om at motivere kommunerne til at opføre flere almennyttige boliger, men ønsker samtidig at fastholde kommunerne i realistiske og økonomisk ansvarlige finansieringsmuligheder. Derfor må en omlægning, som Enhedslisten har foreslået, indgå i en helhed og en prioritering af den samlede indsats på området.

Men som jeg sagde før, tager vi rent faktisk problemstillingen alvorligt. Som by- og boligministeren nævnte, har vi jo afsat en låneramme på 100 mio. kr. i Indenrigsministeriet for at afhjælpe likviditetsbehovet i kommunerne ved opførelse af støttede boliger og en anden låneramme til den fulde grundkapital på boliger for flygtninge, ældreboliger og ombygning af plejehjem.

Hvis vi ser lidt på, hvad der er sket i de udspil, regeringen er kommet med, kan vi sige, at i forhold til integrationsudspillet i februar i år foreslår vi jo etablering af direkte tilskud til landkommuner, der gennem opførelse af almennyttige boliger vil være med til at påtage sig et medansvar for løsningen af landets bolig-sociale problemer.

Der kan man jo sige, at erfaringen fra regeringens Byudvalg også viser, at den indsats i problemramte boligområder ved lejenedsættelse og fysiske forbedringer kan være med til at bremse den negative udvikling. Så her er altså tale om en meget direkte støtte til den almene boligsektor og til de støttede boliger som løsningen på sociale og integrationsmæssige problemer.

Derfor ønsker vi så også med det lovforslag, der hedder L 211, at etablere en låneordning på de 220 mio. kr. om året for at sætte direkte ind over for de boligsociale problemer. Disse midler skal jo som sagt anvendes til huslejenedsættelse og vedligeholdelse, der har til formål at øge visse almene boligområders aktiviteter og konkurrenceevne.

Vi er i Socialdemokratiet meget bevidste om de almene boligernes vigtige rolle i løsningen af boligsociale problemer og ser derfor gerne, at vi udbygger og fastholder den boligform, som den almene, den støttede bolig er. Det er en vigtig del af den danske boligform.

Men vi mener, det ikke er uproblematisk at gribe ind på nuværende tidspunkt, idet det må indgå, som der blev sagt også fra boligministerens side, i den samlede balance, der er økonomisk, boligpolitisk og imellem kommunerne og staten.

Og så ser vi jo i dag, at antallet af nybyggede almene boliger igen er stigende, hvilket vi også fra Socialdemokratiets side tager som et udtryk for, at kommunerne har erkendt, at der er et behov for flere almene boliger.

Vi vil følge udviklingen nøje, men understreger, at det må indgå i en samlet vurdering. Og på det foreliggende grundlag må vi afvise Enhedslistens forslag, men vil følge udviklingen nøje og stiller os positivt med hensyn til at se på problemstillingen senere hen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil da gerne sige tak til hr. Carsten Hansen og i øvrigt også til ministeren, fordi der kommer en tilkendegivelse fra Socialdemokratiets og regeringens side af, at der faktisk er et problem at diskutere.

Jeg vil godt spørge hr. Carsten Hansen, om det ikke også i Socialdemokratiet giver anledning til bekymring, at der kommer mange beregninger i øjeblikket, som tyder på, at der i øjeblikket bygges for lidt i forhold til det behov, der vil være på f.eks. ældreboligområdet i de kommende par årtier, hvis vi ikke på en eller anden måde får sat byggetakten op. Jeg håber da, at ministeren har ret i, at det direkte fald er stoppet, så vi måske kan undgå at komme under de 6.000 nye almene boliger om året. Men jeg vil godt spørge hr. Carsten Hansen, om han ikke er enig i, at det faktisk er for lidt til at opfylde det boligbehov, der ligger foran os.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg forstod på hr. Carsten Hansen, at Socialdemokratiet er enig i, at der er brug for at få bygget nogle flere boliger, og at kommunerne skal gøre noget mere. Men jeg hørte egentlig kun stort set en snak om penge og lidt om ghettoer, og jeg har en fornemmelse af, at hvis vi skal løse problemet, skal vi også have fat i de kommuner, der spekulerer i ikke at ville bygge almene boliger.

Det er et benhårdt sorteperspil, der foregår kommunerne imellem for at undgå beboere, der har boligsociale problemer og er på overførsels-

indkomster, og det er en af grundene til, at kommunerne ikke bygger. I hvert fald efter vores opfattelse er det derfor vigtigt, at vi får fat i nogle mekanismer, som kan sikre, at de kommuner, der nu slipper udenom, også er med til at bygge. Det er en forudsætning for, at vi overhovedet kan få bygget noget mere rundt omkring.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hr. Keld Albrechtsen har ret i, at vi synes, der er nogle problemer, der er værd at diskutere.

I hvert fald de sidste beregninger, vi har set, viser, at det støttede byggeri igen er lidt på vej opad, så niveauet er ved at være dér, hvor det var, før vi ændrede reglerne. Men det ændrer ikke ved den grundlæggende problemstilling, at der mangler flere almene boliger, og vi vil gerne være med til at følge udviklingen tæt og se på tingene. Vi mener ikke, at vi lige nu kan støtte lovforslaget, men vi giver tilsagn om at følge udviklingen og er positivt indstillede over for at se på ændringer.

Med hensyn til ældreboligproblematikken må vi sige, at det er bekymrende, at byggeriet ikke opfylder de behov, der er til stede. Men vi ser også en stigning i tilgangen af beboere til ældreboligmassen, og vi mangler mobiliteten på boligmarkedet, fordi de ikke kan flytte ud. Men vi giver tilsagn om at følge udviklingen nøje og kigge på tingene.

Hr. Knud Erik Hansen har nok ret i, at der er en række kommuner, som unddrager sig ansvaret for at løse deres boligsociale problemer i de områder, hvor de faktisk findes. Det er også derfor, vi i L 211 har sat nogle midler af, og det kan da også være, vi fremover skal kigge på det, men i første omgang er det frivilligheden, der præger det almene boligbyggeri.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Et af de problemer, som både hr. Carsten Hansen og ministeren pegede på, var den samfundsøkonomiske helhed, og jeg vil godt spørge, også i forlængelse af det, hr. Knud Erik Hansen var inde på:

Jeg er godt klar over, at Enhedslistens forslag eller modeller giver staten en ekstraudgift, og det lægger vi heller ikke skjul på. Men kunne man ikke godt forestille sig, at de kommuner, der konsekvent unddrager sig at medvirke til at løse de sociale opgaver og stille boliger til rå-

dighed inden for det almene område, på en eller anden måde kunne bidrage økonomisk til en løsning, så det ikke alene blev staten, men også de kommuner, der i dag unddrager sig, der var med til at få regnestykket til at gå op? Måske kan hr. Carsten Hansen ikke umiddelbart svare på det, og det er jo ikke sikkert, man vil drøfte den mulighed i den socialdemokratiske folketingsgruppe – det ved jeg ikke – men så kan det jo være, ministeren i sin besvarelse kan komme lidt nærmere ind på det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg bemærkede, at hr. Carsten Hansen sagde, at i første omgang må vi basere det på frivillighed, hvis kommunerne ikke vil være med til at bygge almene boliger, og jeg vil godt spørge: Hvornår kommer anden omgang? Det er jo noget, vi ikke kun har oplevet i 10 år, men faktisk i 20-30 år, at kommunerne ikke har villet være med, og man har kørt det spil, så jeg håber, anden omgang snart nærmer sig. Er det om 1 år?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at man kan forestille sig mange forskellige værktøjer til at løse de problemstillinger, og at hr. Keld Albrechtsen har ret i, at vi ikke har diskuteret konkrete løsningsforslag. Men man kan forestille sig mange forskellige løsninger.

Til hr. Knud Erik Hansens spørgsmål kan man sige, at anden omgang kommer jo nok på et tidspunkt. Men det er svært at forhåndsdiskutere det nu, og det må også være et led i en samlet, afbalanceret løsning, hvor der selvfølgelig også skal forhandles med de kommuner, som er medansvarlige på området.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Knud Erik Hansen for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil godt høre, om Socialdemokratiet er ved at være modent til at sige et alvorsord til kommunerne, som gør, at de går i gang, altså etablere nogle mekanismer, som sikrer, at de kommuner, der ikke bygger almene boliger i dag, går i gang med at bygge almene boliger. Har Socialdemokratiet en plan klar, som vi kan sætte i værk i næste folketingssamling?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Lad mig starte med at benytte anledningen til at understrege, at der er en lang, lang, række kommuner, også små landkommuner, som løser de boligsociale problemer på forbilledlig vis og går ind i opgaven.

Hr. Knud Erik Hansen har ret i, der kan være nogle enkelte, som unddrager sig ansvaret, og at man her kan forestille sig flere forskellige løsningsmuligheder, men vi har ikke nogen færdige tvangsindgreb over for kommunerne. Der findes jo også forhandlinger, hvor man ud fra forskellige synspunkter kan se på disse problemstillinger, men vi har ikke taget endelig stilling til, hvordan man kan løse problemerne, og vi vil heller ikke herfra give noget tilsagn om, at vi vil gå ind i nogen tvangsordninger. Men hr. Knud Erik Hansen har ret i, at det er et problem, vi må se på i et lidt længere perspektiv.

Rikke Hvilshøj (V):

Det er nok ikke nogen overraskelse, at Venstre ikke har det som et selvstændigt mål, at den almene boligsektor skal vokse sig større.

Vi har ca. 500.000 almene boliger i Danmark. Der er 20 pct. af den samlede boligmasse, og i Venstres øjne er det en stor procentdel. I perioden fra 1970 til i dag er andelen af almene boliger steget fra 15 til de nævnte 20 pct., og omvendt er andelen af private udlejningsboliger i samme periode faldet fra 36 til 21 pct. Vi burde derfor i stedet bekymre os om, at det private udlejningsbyggeri er gået totalt i stå, bortset fra nogle prestigeprojekter i Københavns Havn. Jeg har fået oplyst, at man er helt nede på 500 boliger om året på landsplan.

Målet må være at sikre et tilstrækkeligt udbud af boliger, og i Venstre foretrækker vi, at det primært sker på det private marked. By- og boligministeren samt Boligudvalget burde derfor bruge kræfter på at undersøge, hvad der skal til, for at det igen bliver rentabelt at bygge privat udlejningsbyggeri.

Nedsætter man den kommunale grundkapital til alment boligbyggeri, vil det lægge et øget pres på de offentlige udgifter, hvilket vi i Venstre ikke kan være med til, og vi kan derfor heller ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Rikke Hvilshøj, hvad det egentlig er, Venstre forestiller sig, når man gerne vil have mere privat udlejningsbyggeri. Skal det nye private udlejningsbyggeri have statsstøtte? Der er jo fri huslejeafståelse i det nybyggede private udlejningsbyggeri, og så kan tingene altså ikke hænge sammen. Den private sektor er ikke egnet til at løse problemet, naturligvis medmindre Venstre forestiller sig, at der skal pumpes statsstøtte ud til private bygherrer. Det må jo være det, der ligger i det, ellers er det ubegribeligt.

Jeg vil også spørge fru Rikke Hvilshøj, om hun er enig i de prognoser, Byggeriets Arbejdsgiverforening har lavet, hvor man forudsiger, at der i de kommende år skal opføres 21.500 boliger om året, for at vi kan klare problemerne. Vi opfører i øjeblikket kun ca. 15.000, og deraf er der 6.000 almene, som ministeren oplyste. Men der er altså en manko på 6.000-6.500 boliger om året, og hvordan vil Venstre sikre, at det hul bliver lukket?

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil meget forsigtigt spørge Venstres ordfører, om man har regnet ud, hvad det vil koste i boligsikring til folk, der ikke kan klare huslejerne i det private byggeri, som ikke får nogen form for støtte. Jeg vil gerne høre, om man har nogen beregninger af, hvor mange penge der skal gå til boligsikring, for det vil jo koste staten utrolig mange penge, når man har privat byggeri, som ikke er støttet på nogen måde.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Til fru Annie Lunde Hansen kan jeg blot sige: Nej, det har Venstre ikke lavet nogen beregninger af, og vi har heller ikke lavet nogen beregninger af eller lavet nogen mål for, hvor meget det private udlejningsbyggeri skal stige. Men alt andet lige vil de offentlige udgifter være højere i forbindelse med at støtte mere alment boligbyggeri, end hvis der blev bygget mere privat boligbyggeri.

Hr. Keld Albrechtsen konkluderer, at den private sektor ikke er egnet til at løse problemet. Jeg ved godt, at hr. Keld Albrechtsen og jeg rent politisk lever i vidt forskellige verdener, og det respekterer jeg fuldt ud. Men det fungerer jo verden over med en privat boligsektor.

Det er ikke sådan, at det kun er med offentlig støtte, boliger kan fungere, så selvfølgelig kan de private løfte den opgave. Men situationen er jo den i øjeblikket, at de har nogle vilkår på alle mulige leder og kanter, som gør det meget lidt rentabelt, og der er nogle, som endda har lange traditioner for at bygge privat udlejningsbyggeri, der nu har besluttet, at det vil de ikke længere. Det synes jeg er meget, meget ærgerligt.

Med hensyn til prognoserne for behovet bygger de jo primært på befolkningsprognoserne, så dem har jeg ikke grund til at sætte spørgsmålstegn ved. Det er rigtigt, at der er behov for mere boligbyggeri, men hr. Keld Albrechtsen vil have, at der skal gives en masse skatteborgerkroner til at finansiere den almene boligsektor, og i Venstre vil vi gerne se på, hvordan man kan øge incitamenterne til, at bl.a. det private udlejningsbyggeri kan komme i gang igen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil egentlig godt bede fru Rikke Hvilshøj besvare mit spørgsmål. Vi er altså enige om, at der er denne boligmangel, og at der skal bygges mere. Men så siger Venstre, det skal være privat udlejningsbyggeri, og så spørger jeg: Ligger der deri, at Venstre vil til at give statsstøtte? Ellers vil det jo ikke kunne komme i gang. Det kan ikke hvile i sig selv, for det er den private sektor simpelt hen ikke god nok til. Det har vi set.

Og så spørger jeg: Hvad er det for nogle problemer, fru Rikke Hvilshøj mener der findes? Hvad er det for nogle byrder? Det er meget luftigt, og fru Rikke Hvilshøj har ikke noget konkret eksempel på, hvad det er, der hindrer private bygherrer i at bygge. Der er nemlig ikke noget, der hindrer dem i det, bortset fra at de almene boliger drives mere effektivt, og derfor stiger huslejerne konsekvent mindre år for år i det almene end i det private byggeri. Det ved vi, det kan ministeren bekræfte, og det ligger der veldokumenterede undersøgelser af, så jeg synes, Venstre står uden svar på, hvordan dette boligmarksproblem skal løses.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Når vi nu ikke skal have nogen almennyttige boliger, vil jeg gerne spørge, om de boligsociale forpligtelser, som de almennyttige boliger påtager sig, bliver overført til de bygherrer, der bygger private lejligheder. Det kendetegner dem jo just ikke i dag, at de vil gøre det.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Hvis jeg igen skal starte bagfra med fru Annie Lunde Hansen: I hvert fald fra Venstres side har der ikke været forslag om, at den almene boligsektor skal nedlægges.

Jeg har blot konstateret, at vi har 500.000 almene boliger, og jeg tror sagtens, de kan løse de boligsociale problemer, der måtte være.

Til hr. Keld Albrechtsen: Nej, Venstre vil ikke give statsstøtte, for så er vi jo lige vidt. Men vi vil gerne kigge på vilkårene, ikke blot med hensyn til støtte, men også på skatteområdet, for lejefastsættelse og alt muligt andet. Man kan slet ikke sammenligne vilkårene for det almene boligbyggeri og det private udlejningsbyggeri, og vi vil gerne kigge generelt på vilkårene for det private udlejningsbyggeri, for i Venstre mener vi, det er noget, der er et stærkt behov for at få kigget på.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Keld Albrechtsen for tredje gang, noterer jeg.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, hr. formand, men jeg bliver nødt til at stille fru Rikke Hvilshøj et spørgsmål, for jeg forstår simpelt hen ikke, hvad det er, Venstre snakker om, som skulle være problemet i forbindelse med privat nybyggeri. En bygherre kan opføre et byggeri og udleje det til en starthusleje, som udlejeren selv fastsætter. Sådan er reglerne jo, når det gælder nybyggede lejligheder, så jeg forstår ikke, hvad det er for problemer.

Som jeg har forstået det, er det endda sådan, at pensionskasser får en skattebegunstigelse, hvis de bygger udlejningsboliger, så hvad er det, man forestiller sig? Man indrømmer jo, at det ikke er statsstøtte, man vil give. Det er simpelt hen et blålys, Venstre kommer med her, og vi må bare konstatere, at Venstre står nøgen og fattig tilbage i denne debat. Man erkender manglerne, men har ikke skyggen af konkrete bud på, hvad der skal gøres ved det, bortset fra en gang ideologi.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg får næsten lyst til at sige, at hr. Keld Albrechtsen tror kun på én model, og det er, at vi skal føre alle folks penge ind i et kæmpestort statsapparat, og så kan vi sidde herinde og fin-

de ud af, hvad de bedst kan bruges til, og så forsvinder de op i en hel masse, hvor ingen kan finde ud, hvad vi egentlig har fået ud af dem.

Jeg er ikke skatteekspert, men en af de ting, som jeg har forstået virkelig har været en bremse for det private udlejningsbyggeri, er dele af pinsepakken. Der er mange aspekter i det, og der er urimelige forskelle på de vilkår, den almene boligsektor og den private udlejningssektor har, der gør, at forholdene er meget mere gunstige for den almene boligsektor. Men jeg tror aldrig, hr. Keld Albrechtsen og jeg kan mødes her, for vi har forskellige opfattelser. I Venstre tror vi på det frie marked, men det kræver også, at man giver det frie marked nogle ordentlige vilkår.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Nu bliver det lidt interessant at høre debatten.

Hr. Keld Albrechtsen ved bedre end nogen anden, hvilke indgreb der er lavet over for det private udlejningsbyggeri – forstået på den måde, at ejendomsavancebeskatningsloven og al den anden dårlighed, dette Folketing har væltet ned over sektoren inden for det sidste år, har bevirket, at private mennesker har mistet muligheden for at bruge deres opsparede kapital til at investere i fast ejendom for at have den som pensionsgrundlag på et senere tidspunkt.

Hvis det var så enkelt, som hr. Keld Albrechtsen sagde, nemlig at forholdene var så gode for det private udlejningsbyggeri, at der overhovedet ikke var nogen problemer, kunne man jo egentlig sige: Jamen hvis vi bare gjorde forholdene lige ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Man skal stille spørgsmål til fru Rikke Hvilshøj og ikke til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Ja, det kommer, hr. formand, det kommer, det kommer. Jeg kan lige nå det.

Jeg vil spørge fru Rikke Hvilshøj: Er det ikke sådan, at bl.a. det forslag, Venstre kom med om at lade den almennyttige sektor sælge sine boliger til lejerne for at sikre, at pengene fra sektoren blev brugt til at løse de boligsociale formål, var begrundet med, at der ikke var den udnyttelse af midlerne i sektoren, som der egentlig burde være?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Keld Albrechtsen for sidste gang.

Keld Albrechtsen (EL):

Tak hr. formand.

Jeg fik jo stillet et spørgsmål, eller der kom i hvert fald en kommentar, og nu kom det jo for en dag, hvad det er, fru Rikke Hvilshøj ligesom har kredset om som katten om den varme grød, men ikke rigtig har turdet sige, nemlig at det handler om, at man vil have lov til at slippe for at betale skat af de penge, man tjener.

Man vil gerne have nogle skattebegunstigelser. Det var det, der lå i det, men Venstres ordfører syntes ikke, det lød så godt, og var derfor ikke indstillet på, at det skulle skæres ud i pap. Men det fik vi så gjort nu takket være fru Kirsten Jacobsen, og det synes jeg er ganske udmærket, for så ved vi, hvad det handler om. Det er altså statsstøtte i form af skattelettelser, man taler om fra borgerlig side på dette område, og ligefrem liberalt kan man jo ikke kalde det.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Rikke Hvilshøj, og så går jeg videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Til fru Kirsten Jacobsen: Jeg kan kun svare bekræftende, og jeg takker for den ekspertise, fru Kirsten Jacobsen som en gammel rotte – hvis jeg må bruge ordet – kan øse af.

Til hr. Keld Albrechtsen: I min forestillingsverden er det at give nogle rimelige skatteforhold altså ikke at give statsstøtte. Jeg ved godt, at hr. Keld Albrechtsen mener, at som udgangspunkt er alle de penge, folk har tjent, statens, og så deler staten velvilligt ud af dem, og derfor er det også statsstøtte at lempe skatten. Sådan fungerer det ikke i Venstres begrebsverden. Det er til gavn for samfundet som helhed, at det er rentabelt for de mennesker, som har den virkelyst, der skal til for at bygge nogle boliger, som folk kan bo i. Det er rentabelt for hele samfundet.

Kaj Ikast (KF):

Da vores ordfører, hr. Jens Heimbürger, ikke kan være til stede i dag, skal jeg oplæse følgende om Det Konservative Folkepartis holdninger:

Kommunerne har ansvaret for planlægningen af det almene boligbyggeri, og derfor er det også naturligt, at de har økonomisk medansvar

for finansieringen. Derfor vil Det Konservative Folkeparti ikke støtte forslaget fra Enhedslisten, idet vi frygter, at denne sammenhæng mellem økonomisk ansvar og iværksættelsen af byggeriet vil blive svækket ved det fremlagte forslag.

Det er vores opfattelse, at eventuelle ændringer af finansieringsreglerne for alment boligbyggeri ikke skal behandles særskilt, men derimod bør indgå i de samlede drøftelser om kommunernes økonomi og opgavevaretagelse. Ikke mindst finder vi det relevant, at Folketinget og regeringen mere målrettet, end Enhedslistens forslag lægger op til, drøfter med Kommunernes Landsforening, om den boligsociale indsats skal målrettes til specifikke svage grupper såsom svage ældre og handicappede.

Vi afviser derfor forslaget.

Knud Erik Hansen (SF):

I 1980'erne blev der bygget knap 10.000 almene boliger årligt til beboelsesformål, og her taler vi ikke om ældreboliger og ungdomsboliger, men almindelige boliger. I de seneste år har tallet ligget på omkring 4.000 boliger, og det kan klart mærkes på boligmarkedet, at det almene boligbyggeri ikke dækker behovet.

Det er blevet svært at få en almen bolig, og presset er øget af flere grunde. Den øgede marginalisering på boligmarkedet giver et pres på de almene boliger, og flere kommuner har solgt ud af de kommunale boliger og dermed mindsket antallet af boliger til boligsociale formål. I København er ca. 20.000 boliger på vej til at forsvinde, en stor del er allerede forsvundet, og man har svært ved at klare den boligsociale anvisning, uanset at man har anvisningsret for ca. 30 pct. af de ledige boliger. Presset er ganske voldsomt.

De høje priser på ejerboligmarkedet gør det svært for dem, der skal ud på boligmarkedet for første gang. Ejerboliger er dyre, og derfor er en lejebolig ofte et alternativ. Men det er svært at komme til. Det er svært for de unge, der skal etablere sig i egen bolig, for det rammer dem, at det er svært at få en lejebolig. Det er også svært for dem, der bor i lejebolig i øjeblikket, hvis de vil flytte, fordi det er så dyrt at komme ind på ejerboligmarkedet. Alt i alt er presset på lejeboligmarkedet stort og voldsomt, så vi vil gerne være med til at støtte lettelser for boligbyggeriet.

Vi ser finansieringen som et af problemerne i dag, hvor der er et krav til kommunerne om, at de skal bidrage med 14 pct. Kommunerne siger

klart, at det er et problem for dem, at de skal betale 14 pct., og vi tror sådan set, der er noget om det. Men spørgsmålet er, om det er tilstrækkeligt kun at se på økonomien, hvis vi skal få sat ordentlig gang i det almene boligbyggeri, for der foregår jo et sorteperspil kommunerne imellem, og det er ikke kun de kommuner, der ikke har almene boliger, der holder sig tilbage. Også de kommuner, der har almene boliger i øjeblikket, er tilbageholdende med at bygge flere, fordi man godt ved, at det kan medføre en større andel af beboere på overførselsindkomst og dermed højere sociale udgifter. Det synes vi er et gevaldigt problem, og vi mener, der bør stilles krav til kommunerne.

I mange år har vi nu oplevet dette spil, og man har sagt, at problemerne skulle klares med frivillighed. Vi tror bare ikke, det kan klares ved frivillighed. Dermed være ikke sagt, at der skal udøves behård tvang, men vi har indtryk af, at det er nødvendigt med en vis pisk og et vist tryk på kommunerne for at få dem til at være med til at løse opgaven og også for at få gang i det almene boligbyggeri.

Problemet kan måske løses på mange forskellige måder. Man kunne måske give kommuner eller boligselskaber mulighed for at opkøbe ejendomme og omdanne dem til almene boliger, hvis kommunerne siger, at de ikke kan være med, fordi de ikke kan bygge nyt. Det kunne også være, man skulle give andre end kommunerne mulighed for at sikre den sidste finansiering på 7 eller 14 pct., eller hvad det nu bliver, så en kommune ikke kan have vetoret over for, om der skal bygges almene boliger i kommunen.

Vi synes, det er nødvendigt, at man finder nogle løsninger. Vi har ikke patentløsninger, vi har nogle ideer, men det er altså nødvendigt at finde en løsning på problemet, for at man kan komme videre. Så både det at se på pengene og på sortepersillet vil være vores indgang til de videre forhandlinger.

Egil Møller (DF):

Lovforslaget fra Enhedslisten om en mindre kommunal finansiering af de kommunale eller amtskommunale grundkapitaltilskud til støttet boligbyggeri kan Dansk Folkeparti ikke støtte. I modsætning til Enhedslisten ønsker Dansk Folkeparti nemlig, at der bliver mere interesse for at opføre private beboelsesejendomme, og der kan med de nugældende lejelovsregler ikke

forventes et større privat boligbyggeri til afhjælpning af situationen med boligmangel.

At boligsituationen bliver stadig mere kaotisk, er Enhedslisten selv medvirkende til. Så fremt Danmark med hjælp fra bl.a. Enhedslisten fortsat skal skaffe plads til de mange asylansøgere, får vi en stadig voksende mangel på boliger, og det tror jeg trods alt Enhedslisten er helt bevidst om.

I Dansk Folkeparti ser vi det som et problem, at danskere, der har stået på venteliste til en bolig, bliver sprunget over i køen, idet kommunerne har en pligt til at skaffe flygtninge en bolig inden for 3 måneder, og Dansk Folkeparti kan ikke medvirke til, at den kommunale grundgaranti fremover nedsættes til det halve af det nuværende niveau.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at dette meget, meget usaglige element nu skal drages ind i debatten.

De prognoser om et behov for 21.500 boliger om året, jeg henviste til, og som f.eks. Byggeriets Arbejdsgiverforening har udarbejdet, bygger faktisk på to grundlæggende forhold, nemlig at der bliver flere ældre, og at der selvfølgelig sker en indvandring. Men den er jo meget begrænset i dag, hvor Danmark er et af de europæiske lande, der næsten ikke har nogen indvandring. Sammenlignet med andre lande er den jo meget mindre, og det ved hr. Egil Møller godt. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre at få en mindre indvandring, end Danmark er nede på i øjeblikket, og det er faktisk ved at blive en international skandale.

Derfor kan man også lige så godt se i øjnene, at uanset hvordan man tilrettelægger politikken, bliver det anslåede boligbehov ikke mindre, men måske endda større. Jeg havde håbet, og det har jeg også oplevet indtil nu, at alle partier godt var klar over det forhold, men der er åbenbart et enkelt parti, der ikke har forstået det.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg vil give hr. Keld Albrechtsen ret i prognoserne om, at der bliver flere og flere ældre. Gudskelov er det jo da sådan, at sundhedstilstanden gør, at flere og flere bliver ældre.

Så kom der en oplysning om, at Danmark er et af de lande, der ikke tager så mange indvan-

drere. Jamen hvis vi sammenligner med de øvrige lande i EU, så tror jeg nok, jeg kan pege på lande, som forholdsmæssigt tager færre, end Danmark gør.

Men jeg ville egentlig godt spørge, om hr. Keld Albrechtsen ikke kan se, at der da trods alt kan skaffes flere boliger frem, hvis dette Ting tilrettelægger lovgivningen sådan, at f.eks. sommerhusejere kunne få lov at bo i deres sommerhus året rundt. Hvis det var tilfældet, så var der jo flere boliger til rådighed i den boligmasse, som man ellers kan bebo lovligt hele året.

Her var en måde at få flere boliger frem, og jeg kan komme med flere eksempler, hvis det ønskes.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Annie Lunde Hansen som ordfører.

Annie Lunde Hansen (CD):

Lovforslaget fra Enhedslisten tilsigter at reducere den kommunale grundkapital fra 14 pct. af anskaffelsessummen til 7 pct. med henblik på at give kommunerne et større økonomisk incitament til at øge det støttede byggeri.

Lad mig med det samme slå fast, at vi i CD gerne ser en forøgelse af det almennyttige byggeri og især i kommuner, hvor der slet ikke eller kun i meget ringe grad er opført almene boliger. Målet bør være at få flere kommuner til at tage et direkte medansvar for at opfylde de boligsociale forpligtelser.

Enhedslistens løsningsmodel går altså ud på at skabe et økonomisk incitament, men hvis jeg skal være helt ærlig, så tror jeg ikke, at forslaget vil få den tilsigtede virkning. Det korte af det lange er, at Folketinget ganske vist i 1997 vedtog at forhøje den kommunale grundkapital fra 7 til 14 pct., men det skete dog i sammenhæng med, at man afskaffede rammebeløbet for det støttede byggeri, endda vistnok efter kommunernes eget ønske, og hele reformen byggede faktisk på, at den samlede kommunale udgift skulle være uændret.

Den nedgang i byggeriet, som Enhedslisten mener at kunne fastslå i bemærkningerne til lovforslaget, må derfor være en konsekvens af, at de nye regler naturligvis stiller større krav til likviditeten hos kommunerne, som måske derfor valgte at fremrykke en række tilsagn til 1997, som ministeren også nævnte i sin tale.

Disse øgede krav til likviditeten er dog blevet imødegået af etablering af de låneordninger, som ministeren omtalte, hvor den ene jo er en

konsekvens af finanslovaftalen for indeværende finansår. Virkningen af den aftale kunne vi i CD godt tænke os at få belyst nærmere, før vi begynder at gå ind i nogle overvejelser om at ændre finansieringsformen.

I CD mener vi, at kommunerne har et stort ansvar for at løse de boligsociale problemer. Ser man overordnet på det, er det ikke blevet dyre for kommunerne at tilvejebringe almene boliger, heller ikke selv om der pr. 1. januar 1998 gennemførtes en ny styrings- og finansieringsmodel.

Derfor tror vi faktisk i bund og grund ikke på, at en nedsættelse af kommunernes grundkapital vil forøge det støttede byggeri og da slet ikke sikre en bedre fordeling af det støttede byggeri. Her skal jeg nok lade være med at nævne nogen kommuner ved navn, for så har jeg hverken nævnt nogen eller glemt nogen. I værste fald vil en nedsættelse af kommunernes grundkapital kunne betyde, at kommunernes interesse i at holde anskaffelsesudgifterne nede daler, og det vil vi slet ikke være med til.

Hensigten med dette forslag er absolut rigtig, mener Enhedslisten, men løsningsmodellen er efter vores opfattelse forkert, og derfor kan vi ikke støtte dette forslag.

Dorit Myltoft (RV):

I 1997 ændredes finansieringsreglerne, og et af elementerne var en opskrivning af den kommunale del af grundkapitalen i det støttede byggeri fra 7 pct. til 14 pct. Set over en årrække ville det ikke betyde større udgifter for kommunerne. Opskrivningen fra 7 pct. til 14 pct. af anlægssummen er altså kun et af flere elementer, der spiller sammen.

Det Radikale Venstre kan derfor ikke støtte dette lovforslag, der alene vil ændre på den procentvise fordeling af anskaffessummen.

Forslagsstillerne er bekymrede for, om der bygges tilstrækkeligt med almene boliger. I Det Radikale Venstre er vi interesseret i, at boligmarkedet er så alsidigt som muligt med både ejerboliger, andelsboliger, støttede og ustøttede lejeboliger.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg mener, Enhedslisten har gjort en rigtig iagttagelse, når man siger, at vi samlet mangler nogle flere boliger, og det var ministeren også inde på. F.eks. mangler vi nogle til ældre, og der er også enkelte områder i f.eks. uddannel-

sesbyer, hvor vi mangler nogle ungdomsboliger. Så den iagttagelse er rigtig.

Så kan man vurdere, hvordan sammensætningen skal være. Hvis vi ser på, hvordan der er blevet bygget inden for den private udlejningssektor, og hvordan der er blevet bygget inden for den almennyttige sektor, så er der jo bygget flest inden for den almennyttige sektor. Men hvis jeg som ung studerende vil have mig en billig lejlighed, skal jeg så gå til den almennyttige sektor, eller skal jeg prøve at få en privat udlejningslejlighed? Så skal jeg jo det sidste, hvis jeg vil have det billigt. Vi må erkende, at den almennyttige sektor ikke har været specielt sparsommelig. Den har ikke tænkt på, hvordan den kan bygge så godt og billigt som muligt for lejerne. Den har i flere tilfælde været ekstravagant.

Over for den ekstravagance, den manglede vilje til at tænke på billige lejligheder til lejerne må kommunen jo være noget af en bagstopper, når vi nu har foretaget en decentralisering. Flere talere har jo redegjort for, at kommunerne har fået øget ansvar, og når man får øget ansvar, må man også have et øget økonomisk ansvar. Det her med at have bestemmelsesretten uden at have ansvaret for økonomien er på sigt usundt. Det er der set mange eksempler på. Hvis der er nogle, der skal skaffe pengene, og der er andre, der skal bruge dem, så kommer der ofte til at være et skævt forhold.

Så vi afviser, fordi vi mener, at det er forkert. Kommunerne har fået øget indflydelse. Det er kommunerne, som nu suverænt bestemmer. Så er det et forkert signal, hvis deres økonomiske ansvar skal blive mindre.

Så må jeg konstatere, at det interesserer åbenbart ikke hr. Albrechtsen, at antallet af private udlejningsboliger jo faktisk er gået tilbage. Man kunne da godt forestille sig, at man med særlig billige lån eller på anden måde sikrede sig, at der blev en konkurrence mellem de to sektorer. Det kunne jo ske, at øget konkurrence ville være i lejerne's interesse.

Jeg har da ellers indtryk af, at hr. Albrechtsen er optaget af at varetage lejerne's interesse. Men ved at kommunen nu ikke bliver bagstopper og man ikke satser på, at der bliver et reelt frit valg mellem den ene og den anden type udlejnings-ejendomme, så er det, som om vi let risikerer ved denne meget ensrettede model, at det bliver for dyrt. Det vil vi ikke være med til. Derfor støtter vi ikke forslaget.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Alle kan jo huske debatterne hvert år i december måned for nogle år siden, når man her i Folketinget skulle ansætte kvoten og vedtage kvoten for det næste års almennyttige byggeri. Den almennyttige boligsektors finanslov blev det jo ofte kaldt, og det var et stort slagsmål.

Det var der kritik af fra alle sider, og derfor lavede man en decentral ordning. Man lavede en finansieringsmodel, hvorefter kommunerne skulle medfinansiere en del af grundkapitalen.

Jeg er enig med hr. Kofod-Svendsen i, at det jo også giver et ansvar. Men derudover har kommunerne jo altså også en pligt, for kommunerne har efter den lovgivning, som gælder i dag, pligt til at sikre boliger til kommunens boligløse beboere.

Jeg er enig med hr. Keld Albrechtsen i, at der er kommuner, som ikke lever særlig meget op til det, lige så vel som der er kommuner, der ikke lever op til deres forpligtelse til at sikre ordentlig hjemmehjælp og meget andet. Så min tiltro til, at kommunerne lever op til deres ansvar, kan godt ligge på et lille sted.

Jeg er også enig med hr. Keld Albrechtsen i, at ifølge de der statistikker, vi kan se foran os, må vi konstatere, at der i øjeblikket bygges for lidt, men så er der den ideologiske forskel mellem hr. Keld Albrechtsen og mig fra Frihed 2000: Hvem er det, der skal bygge? Svaret for mig er ganske enkelt. Det skal dem, der kan bygge bedst og billigst, og der tror jeg, at vandede skiller, for hr. Keld Albrechtsen har altså en helt fuldstændig overordnet opfattelse af, at det gør den almennyttige boligsektor. Hvis det var rigtigt, så ville man jo ikke have kunnet komme ud for, som man gjorde for nogle år siden, at eksempelvis BUPL, en privat grundejer i Holstebro og et almennyttigt selskab på samme tid skulle opføre et næsten nogenlunde tilsvarende byggeri. Det almennyttige selskab fik tilskuddet fra det offentlige, hvor de to andre bygherrer ikke fik noget tilskud, og de havde et bedre kvalitetsprædikat. Boligudvalget var ude at besigtige alle tre byggerier, og hvad havde de så frem for alt? De havde billigere udlejningspris pr. m² uden statstilskud.

Derfor handler det altså om, at man skal sikre en meget mere lige konkurrence blandt bygherrer, og så kan man altså ikke komme uden om, at hvis man intensiverer private bygherrer og får det til at genopstå, så er det ikke statstilskud på samme måde, som den almennyttige boligsektor får. Det er statstilskud på en anden må-

de. Lige så vel som boliglejerne får boligstøtte, og ejerne får skattefradrag, så er det også sådan, når det gælder udlejningsbyggeri.

Man har altså her fra Folketingets side begrænset alle de muligheder, de private havde for at kunne se en rimelig forrentning af at opføre privat boligbyggeri. Jeg ved godt, at det næsten er skældsord i hr. Keld Albrechtsens ører, når man siger, at for private grundejere er det at leje lejligheder ud og opføre boliger altså en forretning fuldstændig som at sælge rugbrød eller ost. Jeg ved godt, at det kan hr. Keld Albrechtsen hverken forstå eller acceptere og synes, det er helt forfærdeligt. Men sådan er det nu engang, og alle de, der lever af den almennyttige boligsektor, får også deres brød gennem det, lejerne betaler. Der er i og for sig ikke nogen særlig stor forskel, de får bare deres statsstøtte direkte. Hvor de private grundejere, når de giver penge ud, hele tiden er nødt til at se på deres egne budgetter, det er deres egne lommer, de skal have dem op af, så er det så enkelt i den almennyttige sektor, for hver gang den har underskud, ikke kan leje ud, eller der er andre problemer, så render den ind til Folketinget, og så får den enten et driftstilskud, et ekstraordinært driftstilskud, et driftstabstilskud eller hjælp til at nedsætte lejen. Så enkelt er det.

Så for mig er svaret på spørgsmålet om de manglende boliger enkelt. Det er, at man skal støtte og sikre, at de private bygherrer igen kan bygge på rimelige vilkår, for jeg tror ikke på, at den almennyttige sektor kommer til at kunne bygge mere end i øjeblikket. Men man kunne også hjælpe på det, hvis man sikrede, at de, der boede i den almennyttige sektor, kun var dem, der havde de boligsociale problemer. Det kunne man gøre ved at sælge ud af sektorens lejligheder til beboerne og igen bruge pengene, og så kunne man jo lade være med at give boligtilskud til veletablerede lejere, herunder hr. Keld Albrechtsen og andre boligpolitiske ordførere her i salen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke for en faktisk god og spændende debat.

Først må vi jo konstatere, at samtlige partier, sådan har jeg i hvert fald hørt det, erkender, at med de prognoser, der ligger for befolkningsudviklingen og byggeriets nuværende omfang, er det et problem, at vi bygger for lidt i Danmark i øjeblikket, og at det skal der gøres noget

ved. Jeg synes, det er fint, at der faktisk er den almindelige forståelse i hele Folketinget.

Så viste debatten jo, at der er to ideologisk meget forskellige lejre. Der er en lejr, den borgerlige lejr, som har den opfattelse, at dette problem skulle kunne løses først og fremmest gennem privat byggeri, privat nybygget udlejningsbyggeri.

Det er en fantastisk teori, som savner enhver forbindelse med virkeligheden. Det vil ikke kunne lade sig gøre. Enhver, der har kendskab til boligmarkedet, ved, at selv hvis vi gik ind på den tanke, som fru Rikke Hvilshøj lagde op til, og som fru Kirsten Jacobsen og andre bakkede op, at man skulle til at give øget statsstøtte indirekte ved hjælp af skattesubsidier og andre former for regulering, så ville det jo ikke fremkalde noget væsentligt øget byggeri. Det ville fremkalde større indtægter hos dem, der ejer, men det ville ikke fremkalde noget væsentligt øget byggeri. Alle økonomer, der beskæftiger sig seriøst med det her, ved, at sådan kan man ikke trække byggeriet i gang.

Derfor er det ren ideologi, og man må konstatere, at den borgerlige lejr har erkendt, at der er mangel på boliger, men står uden et svar, og det var mig lidt en skuffelse, at hr. Kofod-Svendsen, som, da han var boligminister, jeg husker det jo tydeligt, faktisk havde en helt anderledes indfaldsvinkel til det her, men nu er han faldet over i den der lejr. Jeg håber, det er en fejltagelse i dagens anledning, og at hr. Kofod-Svendsen vil komme tilbage til et mere fornuftigt synspunkt under udvalgsarbejdet.

Så har vi de partier, og dem må vi jo så koncentrere indsatsen om i den kommende diskussion, bl.a. CD, SF, Enhedslisten og regeringspartierne, som anerkender, at der er et behov også for almene boliger, og CD's ordfører pegede jo på: Hvordan får vi løst det problem, at der er en række kommuner, som ikke bidrager til byggeriet i øjeblikket? Der synes jeg så, der tegner sig et flertal i Folketinget, som må og skal kunne nå at finde sammen om løsninger på det her.

Nu har Enhedslisten fremsat et forslag. Jeg takker for den positive indgang til det, som SF's ordfører havde, og jeg er også glad for, at ministeren jo ikke afviste den tanke fra Enhedslistens side, at vi her har et problem, som vi skal til at kigge på og have gjort noget ved. Jeg hæftede mig også ved, at der altså er et flertal her i Folketinget, der faktisk mener, at vi har et problem deri, at nogle kommuner ikke er med,

og at det bliver vi nødt til at sætte os ned og arbejde på.

Jeg har jo stillet det spørgsmål tidligere i debatten, og jeg har også drøftet det tidligere med ministeren: Hvordan kunne man forestillet sig nogle modeller, således at de kommuner, der ikke er med i dag, kunne komme ind? Jeg mener, at dette forslag ville være en af dem. Så siger ministeren, og det er også rigtigt, at det ville medføre en øget udgift for staten, men der er altså nogle kommuner, som samtidig unddrager sig den her opgave, og hvor der altså også ligger nogle penge.

Jeg har tidligere være inde på den mulighed, at man sagde, at der var en forpligtelse for kommunerne, ikke sådan, at vi skal ud og tvinge dem, men sådan, at hvis de ikke opfyldte forpligtelsen til et vist minimumsbyggeri af nye, almene boliger, så skulle de i stedet for indbetale penge til en mellemkommunal fond, som så kunne bidrage til byggeriet, f.eks. bidrage til at nedsætte de andre kommuners grundkapitalindskud, så det kom længere ned end de 14 pct. Det var jo en mulighed for at løse det problem med statens bidrag, som ministeren pegede på.

Jeg er faktisk glad for, at der er partier repræsenterende et flertal her i salen, som har tilkendegivet en positiv holdning, ikke at de umiddelbart vil vedtage den måde, som Enhedslisten her i et lovforslag har fremlagt, men i hvert fald erkender de, at der her er et behov, som vi skal kigge på og gøre noget ved.

Så jeg synes, det har været en rigtig god debat. Den har både peget på, at der er et flertal i Folketinget, som forhåbentlig vil gøre noget, og den har samtidig peget på, at der er to forskellige grundholdninger i samfundet, som vi på demokratisk vis kommer til at diskutere, ikke mindst i forbindelse med et kommende folketingsvalg, hvor hr. Kofod-Svendsen så også kan få lejlighed til ligesom at komme over på den side, vi andre står på. Det ville i hvert fald været klogt for hans parti.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg er da glad for, at hr. Albrechtsen er en glad mand, og jeg er da også glad for, at hr. Albrechtsen vil vejlede de forskellige politiske partier om deres strategi. Jeg vil blot minde hr. Keld Albrechtsen om, at jeg også som boligminister var optaget af, at vi fik bygget både almennyttige boliger og boliger i den private udlejningssektor. Jeg har ikke med ét ord i min

indlæg sagt, at vi ikke skal have almennyttige boliger, jeg har bare sagt, at det skal være bredere. Hvor hr. Keld Albrechtsen fokuserer ensidigt på én type boliger, vil jeg gerne lade mangfoldigheden vokse, lade de tusind blomster blomstre frem. Det tror jeg vil være bedst også for dem, der ønsker at bo til leje.

Så forskellen mellem hr. Albrechtsen og mig er, at hvor hr. Albrechtsen vælger en enstrengt løsning, vælger jeg en flerstrengt løsning. Det tror jeg er bedst.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Som hr. Kofod-Svendsen så rigtigt sagde her for et øjeblik siden: Der skal være valgmuligheder. Der skal findes mange slags boliger, private ejerboliger, parcelhuse og almennyttige boliger.

Fra CD's side tror vi ikke på nogen form for tvang over for kommunerne, men jeg har tiltro til, at ministeren gennem sine forhandlinger med KL måske ligesom prøver at svinge pilsken lidt over nakken på nogle af de kommuner, som i lang tid slet ikke har bygget noget, måske får dem ud af busken. Det har jeg tiltro til, og det håber jeg på, men tvang fra CD's side kan der altså ikke være tale om.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ligesom Enhedslisten er Dansk Folkeparti også indstillet på at medvirke til løsning af landets boligproblem, for jeg er enig med ordføreren, hr. Keld Albrechtsen, i, at lige for øjeblikket er der for få boliger til rådighed.

Men jeg efterlyste faktisk hos ordføreren et svar på, hvorfor man ikke vil inddrage den store sommerhussektor i helårsbebyggelse eller give mulighed for, at beboerne må anvende deres fritidshuse året rundt. Hvis Enhedslisten vil være med til det, går jeg ud fra, at man samtidig må erkende, at så har man altså løst en del af boligproblemet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 147:

Forslag til folketingsbeslutning om undtagelse fra arbejdsmiljølovens regler om hviletid og fridøgn ved hjemmearbejde.

Af Charlotte Antonsen (V) og Pia Christmas-Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 12/4 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Beslutningsforslaget, som Folketinget behandler i dag, foreslår en ændring af arbejdsmiljølovens § 4, der indebærer, at lovens almindelige bestemmelser om hviletid og fridøgn ikke skal gælde for arbejde, der udføres i den ansattes hjem. Som minister for arbejdsmiljøet synes jeg naturligvis, at det vil være en dårlig idé at afskaffe den beskyttelse.

Arbejdsmiljølovens regler om hviletid og fridøgn har faktisk eksisteret i mange år. Helt tilbage i arbejderbeskyttelseslovgivningen fra 1954 blev der indført en generel regel om arbejdstagernes adgang til 11 timers hvile i døgnet.

Arbejdsmarkedet udvikler og forandrer sig hele tiden, og det skal naturligvis afspejles i den regulering, vi har for forskellige forhold på arbejdsmarkedet, og også når det gælder arbejdsmiljøreguleringen og beskyttelsen af den enkelte arbejdstager. Det er præcis baggrunden for de nye regler om hjemmearbejde.

Det faktum, at udbredelsen af hjemmearbejdspladser er for kraftigt opadgående, skal efter regeringens opfattelse ikke føre til, at der er frit slag for, hvordan arbejdsgivere og arbejdstagere indretter sig i forhold til øvrige arbejdspladser.